

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG TẠP CHÍ Ở VIỆT NAM: KINH NGHIỆM TỪ TẠP CHÍ KHOA HỌC - TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI

Nguyễn Văn Thắng, Trịnh Minh Ngọc Linh

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: Từ lâu, tạp chí khoa học luôn đóng một vai trò hết sức quan trọng trong việc thu hút, duy trì và thúc đẩy hoạt động nghiên cứu khoa học trên toàn thế giới. Tại Việt Nam, các tạp chí khoa học đã và đang có những thay đổi mạnh mẽ trong việc khắc phục những hạn chế còn tồn tại, củng cố chất lượng nội dung, đổi mới cách trình bày, xây dựng bộ máy chuyên nghiệp, phát triển hình thức xuất bản trực tuyến, mở rộng liên kết,... Và Tạp chí Khoa học – Trường Đại học Thủ đô Hà Nội với mục tiêu nâng cao chất lượng trong công tác tác biên tập và xuất bản tạp chí giai đoạn 2020-2025 cũng không nằm ngoài xu thế đó. Bài viết sau đây sẽ mang tới cái nhìn tổng quan về lịch sử hình thành, phát triển của tạp chí khoa học trên thế giới nói chung và tại Việt Nam nói riêng, song song với đó là tham khảo tìm hiểu các chính sách hoạt động của các tạp chí khoa học hàng đầu Việt Nam hiện nay, phân tích những điểm mạnh, điểm hạn chế còn tồn tại từ đó đề xuất một số kiến nghị cụ thể nhằm cải thiện chất lượng của Tạp chí Khoa học – Trường Đại học Thủ đô Hà Nội theo các chuẩn mực chung của quốc gia cũng như là của quốc tế.

Từ khoá: Chất lượng tạp chí khoa học, giải pháp nâng cao chất lượng, nghiên cứu, xuất bản tạp chí, Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Nhận bài ngày 23.8.2022; gửi phản biện, chỉnh sửa, duyệt đăng ngày 24.10.2022;

Liên hệ tác giả: Nguyễn Văn Thắng; Email: nvthang@daihocthudo.edu.vn

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Căn cứ vào Điều 3/Chương I của Luật Báo chí ban hành năm 2016, tạp chí khoa học là sản phẩm báo chí xuất bản định kỳ để công bố kết quả nghiên cứu khoa học, thông tin về hoạt động khoa học chuyên ngành. Tùy vào thể lệ cũng như yêu cầu của từng tạp chí, các nội dung và lĩnh vực nghiên cứu được đăng tải trên tạp chí khoa học có thể bao gồm các báo cáo về nghiên cứu gốc, những đánh giá tổng quan về các công trình nghiên cứu trong một lĩnh vực cụ thể nào đó, hoặc trình bày về một giả thuyết khoa học mới và những quan điểm nghiên cứu của tác giả. Vì vậy, các tạp chí khoa học thường được xem là một loại hình hoặc phương tiện tiêu biểu để công bố những kết quả nghiên cứu và cũng thường được phân loại dựa theo các lĩnh vực học thuật hoặc chuyên ngành khác nhau. Tạp chí khoa học còn là công cụ, phương tiện trong đào tạo, nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ, cổng thông tin quan trọng của một cơ sở giáo dục đại học. Từ đây, xã hội, giới khoa học có thể nhận biết,

“định dạng”, đánh giá năng lực, uy tín, thương hiệu, sự kết nối của cơ sở giáo dục đại học với các cá nhân, đơn vị liên quan nói riêng và xã hội nói chung. Theo các bảng xếp hạng đại học trên thế giới, số lượng và chất lượng các công bố quốc tế của giảng viên và uy tín của tạp chí khoa học cũng là các tiêu chí rất cơ bản, có trọng số cao, để xếp hạng hàng năm các trường đại học. Do vậy, tạp chí khoa học có vai trò đặc biệt quan trọng trong giai đoạn hiện nay, không chỉ là cơ quan ngôn luận về khoa học mà còn là diễn đàn cho các giảng viên, nhà khoa học công bố, trao đổi kết quả nghiên cứu, là thước đo uy tín khoa học cho nhà trường.

Nhận thấy tầm quan trọng trong việc xây dựng, phát triển hoạt động tạp chí Khoa học, trường Đại học Thủ đô Hà Nội đã tiến hành thành lập Tạp chí Khoa học – Trường Đại học Thủ đô Hà Nội theo giấy phép hoạt động báo chí số 571/GP-BTTTT ngày 26/10/2015. Kể từ khi hình thành và phát triển, Tạp chí khoa học đã đạt được không ít thành tựu đáng ghi nhận, nhưng đứng trước bối cảnh mới, đặc biệt là sự bùng nổ của khoa học kỹ thuật và công nghệ thông tin, đã bộc lộ một số hạn chế về chất lượng bài viết, công tác biên tập, công tác quản lý và xuất bản tạp chí cùng cơ chế tài chính chưa đáp ứng được những yêu cầu cấp thiết của hoạt động Tạp chí trong thời đại mới. Với những vấn đề còn tồn tại kể trên, việc nghiên cứu những giải pháp nhằm giải quyết tháo gỡ khó khăn được coi là một yêu cầu cấp thiết đối với đội ngũ biên tập Tạp chí nói riêng và Trường Đại học Thủ đô Hà Nội nói chung nhằm góp phần nâng cấp chất lượng Tạp chí Khoa học – Trường Đại học Thủ đô Hà Nội (TCKH – Trường ĐHTĐHN) tiến gần đến tiêu chuẩn của những tạp chí hàng đầu quốc gia và hướng tới dần tiệm cận với mặt bằng chung của quốc tế, từ đó cũng giúp tạo ra các cơ chế, quy định mới để nâng cao hiệu quả và chất lượng của hoạt động tạp chí khoa học tại Việt Nam. Nghiên cứu được thực hiện dựa trên nghiên cứu cơ sở lý luận hoạt động tạp chí, tham khảo tìm hiểu các chính sách hoạt động của các tạp chí khoa học hàng đầu Việt Nam hiện nay phân tích những điểm mạnh, điểm hạn chế còn tồn tại từ đó đề xuất một số kiến nghị cụ thể nhằm cải thiện chất lượng của TCKH – Trường ĐHTĐHN theo các chuẩn mực chung của quốc gia cũng như là của quốc tế.

2. NỘI DUNG

2.1.1. Sơ lược về quá trình hình thành và phát triển Tạp chí khoa học

Được ra mắt lần đầu tiên vào năm 1665, tạp chí khoa học đã và đang khẳng định vai trò to lớn trong công tác nghiên cứu khoa học cũng như giáo dục và đào tạo đại học tại nhiều quốc gia trên thế giới nói chung và tại Việt Nam nói riêng. Thực tế cho thấy xuyên suốt hơn 350 năm qua, tạp chí khoa học đã trải qua không ít khó khăn và thách thức, bao gồm cả một số thời điểm chững lại trong quá trình phát triển lẫn những thay đổi trong cấu trúc và ngôn ngữ tạp chí, nhưng đồng thời thông qua đó cũng cho thấy không ít đóng góp vào việc xây dựng những cơ chế trọng yếu giúp lưu trữ và kiến tạo kho tàng kiến thức khoa học chung của nhân loại.

Tại Việt Nam, xu hướng phát triển và hoạt động tạp chí khoa học cũng dần chuyển mình để có thể hội nhập với sân chơi quốc tế, khẳng định mạnh mẽ hơn vị thế của tạp chí khoa học trong nước và đã đạt được một số thành tựu đáng ghi nhận. Hội thảo “Chuyển đổi số tạp chí khoa học Việt Nam” diễn ra vào ngày 15 tháng 4 năm 2021 tại Hà Nội đã nhận định về vai trò của tạp chí khoa học luôn phải là một diễn đàn ổn định, thường xuyên và minh bạch để trình bày các kết quả nghiên cứu, các nội dung học thuật. Đây là một trong những kênh

truyền thông khoa học để giúp các nhà khoa học giới thiệu, công bố, phổ biến kết quả nghiên cứu nhưng đồng thời là kênh thông tin tham khảo đầu vào quan trọng cho hoạt động nghiên cứu của các nhà khoa học. Tạp chí khoa học cũng cho phép đánh giá hiệu quả năng suất của nhà nghiên cứu thông qua xem xét số lượng công bố của họ cũng như địa chỉ mà các công bố của họ được thực hiện. Tạp chí khoa học cũng là nơi có thể đánh giá chất lượng của các công trình nghiên cứu của nhà khoa học thông qua đo lường chỉ số trích dẫn của các bài báo được đăng tải trên tạp chí. Theo thống kê của Hội đồng chức danh giáo sư nhà nước (HĐCDGSNN). Tính đến năm 2019, có khoảng 400 tạp chí khoa học đã được HĐCDGSNN đưa vào danh mục tạp chí tính điểm công trình khoa học quy đổi. Hầu như các Bộ, ngành, hội nghề nghiệp, các đại học, trường đại học, viện nghiên cứu đều có tạp chí riêng. Một số trường đại học lớn có thể có nhiều tạp chí cho nhiều các lĩnh vực khác nhau ví dụ như: Trường Đại học Quốc Gia Hà Nội hiện nay có tới 12 tạp chí khoa học cho nhiều lĩnh vực khác nhau hay Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (VHLKH&CNVN) có hơn 10 tạp chí, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam có trên 20 tạp chí,... hầu như các Viện chuyên ngành trực thuộc đều có tạp chí. Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam cũng tương tự như vậy. Có nhiều tạp chí khoa học ra đời từ rất sớm, như: Tạp chí Nghiên cứu Lịch sử (tháng 6/1954), Tạp chí Y học Việt Nam (tháng 1955), Tạp chí Nghiên cứu Văn học (tháng 01/1960), Tạp chí Khoa học kỹ thuật Nông nghiệp (1962), Acta Mathematica Vietnamica (1964), Vietnam Journal of Mathematics (1973). Nhiều tạp chí đã trở thành niềm tự hào của khoa học Việt Nam và các tác giả có bài được đăng trên đó. Đó là những tạp chí có uy tín, chất lượng cao, luôn cung cấp những thông tin, kiến giải, đề xuất khoa học hữu ích, góp phần cho sự phát triển của các khoa học chuyên ngành nói riêng và sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc nói chung. Đây cũng là nguồn thông tin bổ ích cho thế giới và người Việt Nam ở nước ngoài để tìm hiểu, nghiên cứu Việt Nam.

Tuy nhiên, số lượng nhiều không đi đôi với chất lượng. Trước đòi hỏi của đất nước trong tình hình mới, các tạp chí khoa học Việt Nam còn bộc lộ ít nhiều khiếm khuyết. Mặc dù đã có nhiều cố gắng nhưng chất lượng của các tạp chí khoa học hiện nay của Việt Nam còn khá thấp so với mặt bằng khu vực ASEAN và thế giới. Minh chứng là trong số khoảng 400 tạp chí khoa học trong danh mục tính điểm của (HĐCDGSNN mới chỉ có 6 tạp chí được vào danh sách Scopus¹¹ đó là:

- (i): Vietnam Journal of Mathematics của Hội Toán học Việt Nam và VHLKH&CNVN;
- (ii): Acta Mathematica Vietnamica của VHLKH&CNVN;
- (iii): Advances in Natural Sciences: Nanoscience and Nanotechnology (ANSN) của VHLKH&CNVN;
- (iv): Tạp chí Vật liệu và Linh kiện Tiên tiến (Journal of Science: Advanced Materials and Devices – JSAMD) của Đại học Quốc gia Hà Nội hợp tác với Nhà Xuất bản Elsevier;
- (v): Tạp chí Biomedical Research and Therapy (ISSN: 21984093) (tạp chí này đã vào Web of Science/ESCI từ năm 2016) của Viện Tế bào gốc, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh;

¹¹ Số liệu cập nhật tính đến năm 2021

(vi): Tạp chí Progress in Stem Cell (ISSN: 21994633) (<https://www.elsevier.com/solutions/scopus/content>) của Viện Tế bào gốc, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh).

Như vậy, Việt Nam mới chỉ chiếm chưa đến 2% số lượng các tạp chí nằm trong danh sách Scopus, chưa có tạp chí nào nằm trong danh sách ISI và cũng chỉ có khoảng 10% tạp chí bằng tiếng Anh hoặc song ngữ Việt-Anh ($\approx 9,04\%$). Trong khi đó, theo thống kê của ACI (Asean Citation Index), đến hết năm 2019, số tạp chí khoa học thuộc ISI/Scopus của các nước Châu Á như sau: Trung Quốc 538, Nhật Bản 459, Singapore 101, Malaysia 69, Thailand 23, Philippines 21, Indonesia 12, Việt Nam 6. Toàn bộ khu vực ASEAN có 225 tạp chí thuộc ISI/Scopus, thì Việt Nam chỉ chiếm số lượng là 6 tạp chí. Đợt rà soát danh mục các tạp chí khoa học được tính điểm công trình khoa học quy đổi của Hội đồng Chức danh giáo sư nhà nước năm 2017 đã chỉ ra một số nguyên nhân dẫn đến những hạn chế nói trên bao gồm: Một là, số lượng tạp chí khoa học nhiều nhưng chất lượng còn thấp; Hai là, tính chất thông tin, cổ vũ, tuyên truyền có nơi, có lúc còn lấn át tính phát hiện, phản biện, tranh luận khoa học; Ba là, tính diễn đàn và tính hệ thống khoa học, tính chuyên ngành, liên ngành còn yếu. Tính dự báo về những vấn đề của đời sống kinh tế, xã hội và những phân tích, luận giải sâu sắc về những vấn đề cần thiết, bức xúc của thực tại còn hạn chế; Bốn là, phần lớn ban biên tập, người tham gia phản biện bài báo khoa học và đội ngũ tác giả đều thuộc đơn vị, chưa mở rộng sang các đơn vị khác. Số nhà khoa học nước ngoài hoặc người Việt Nam ở nước ngoài tham gia ban biên tập, tham gia phản biện các bài báo hoặc có bài viết trên các tạp chí khoa học Việt Nam còn rất hạn chế. Quy trình thẩm định bài báo cũng còn nhiều bất cập, chưa theo thông lệ quốc tế; Năm là, hình thức của không ít tạp chí còn lạc hậu, chưa có những mặc định thông tin tối thiểu như thông lệ quốc tế đã có từ lâu; chẳng hạn chưa có tóm tắt bài báo bằng tiếng Việt và tiếng Anh (*summary/abstract*), từ khóa (*keywords*), ngày tòa soạn nhận được bài báo (*received*), ngày phản biện đánh giá và sửa chữa (*revised*), ngày bài báo được duyệt đăng (*accepted for publication*), tài liệu tham khảo (*references*); Sáu là, hệ thống tạp chí khoa học ở nước ta hầu hết là tạp chí công bố bằng tiếng Việt và được bao cấp về kinh phí.

Đến nay, Việt Nam chưa có bộ tiêu chí quốc gia, chưa có hệ thống đánh giá quốc gia và quy trình đánh giá chất lượng các tạp chí khoa học theo hướng hội nhập quốc tế. Đúng như có nhà khoa học đã nhận xét: ở nước ta, công bố khoa học đang được sử dụng như là thước đo đánh giá các giảng viên, nhà khoa học và cơ sở giáo dục đại học trên nhiều lĩnh vực nhưng bản thân nó, ở đây là các tạp chí, lại chưa có các tiêu chí chuẩn mực làm thước đo.

2.1.2. Vai trò của Tạp chí khoa học

Ở thế kỷ 17 khi tạp chí khoa học mới ra đời, ngoài đáp ứng một số mục tiêu như tạo ra lợi nhuận thương mại hay cung cấp những phát kiến mới thì vai trò quan trọng nhất của tạp chí khi ấy chính là đánh dấu một bước tiến mới về phương diện giao tiếp cũng như trao đổi thông tin trong nghiên cứu khoa học. Theo đó, tạp chí khoa học được ghi nhận với những chức năng sau:

- Là một phương thức giao tiếp, truyền tải thông tin khoa học có tính chính thống, dựa trên những quy chuẩn cụ thể, được lưu trữ trong các thư viện (cùng với sách in), mang tính bền vững và cho phép tiếp cận đến nhiều đối tượng hơn.

- Là công cụ bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ đối với các nhà khoa học cho những công trình trí tuệ của họ. Việc ký kết hợp đồng với một tạp chí cụ thể theo đó cũng trở thành một mối quan tâm mới của giới học thuật nói chung khi họ có kế hoạch công bố một công trình khoa học.

Sang đến đầu những năm 1980, vị thế của tạp chí khoa học ngày càng được khẳng định mạnh mẽ hơn với sự ra đời của rất nhiều dự án được tài trợ kinh phí từ các nhà xuất bản nhằm cải thiện hiệu năng của tạp chí. Một đơn vị có tên Phòng Nghiên cứu và Phát triển Thư viện Anh thậm chí đã được đặc biệt thành lập để hỗ trợ những mô hình dự án như vậy tại Anh. Một số dự án tiêu biểu đã được triển khai có thể kể đến như ADONIS – một công cụ cho phép truyền tải các bài báo khoa học lên đĩa CD, những dự án của các nhà xuất bản lớn như Elsevier, Springer và Blackwell Science được tài trợ bởi Thư viện Anh và Ủy ban châu Âu, và nhiều dự án khác được tài trợ bởi các nhà xuất bản thương mại như Red Sage, BLEND, ELVYN và TULIP.

Tại Việt Nam, tạp chí khoa học được xem như một trong những công cụ quan trọng góp phần đánh giá chất lượng và định hướng phát triển hoạt động nghiên cứu khoa học tại các cơ sở nghiên cứu và đào tạo giáo dục, đặc biệt là tại các trường ĐH đa ngành. Cụ thể:

Một là, tạp chí có vai trò củng cố, cung cấp thông tin khoa học, xác thực, chống lại các luận điệu phản tuyên truyền của các thế lực thù địch chống phá sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Hai là, tạp chí khoa học là nơi cung cấp thông tin khoa học phục vụ việc tham khảo của các nhà quản lý để đưa ra những quyết sách nhằm ổn định an ninh chính trị và phát triển kinh tế xã hội. Mỗi bài tạp chí khoa học là một tài liệu quý cho những quyết định của các nhà quản lý khi cần đưa ra một quyết định quản lý nhà nước.

Ba là, tạp chí khoa học góp phần quan trọng để giảng viên, cán bộ, viên chức, người lao động các cơ sở giáo dục thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của mình theo đúng Luật Giáo dục và Thông tư số 20/2020/TT-BGDĐT ngày 27 tháng 7 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc Quy định chế độ làm việc của giảng viên cơ sở giáo dục đại học. Theo đó, tại điều 5 của thông tư 20 quy định rõ giảng viên phải dành ít nhất 1/3 tổng quỹ thời gian làm việc trong năm học (tương đương 586 giờ hành chính) để làm nhiệm vụ nghiên cứu khoa học.

Bốn là, tạp chí là nguồn tài nguyên quý giá, nguồn tài liệu quan trọng phục vụ cho công tác nghiên cứu khoa học, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo, nghiên cứu khoa học của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội nói riêng và độc giả nói chung. Đây chính là vai trò quan trọng của mỗi Tạp chí khoa học, công trình nghiên cứu, bởi, chính mỗi bài viết được công bố luôn có giá trị lưu trữ, khẳng định tính khoa học và thực tiễn của một vấn đề ở thời điểm mà nó xuất hiện. Và, kiến thức đó không đóng khuôn mà nó được chia sẻ với nhiều người, nhiều thế hệ giúp họ hiểu được về bối cảnh và vị trí của vấn đề nghiên cứu, quan tâm tiếp theo là gì.

Năm là, tạp chí khoa học là địa chỉ tin cậy, diễn đàn trao đổi khoa học, học tập của cán bộ, giảng viên, người học, người lao động của nhà trường và các nhà khoa học quan tâm. Sáu là, các bài báo khoa học cũng góp phần phản ánh thực tiễn xã hội và các vấn đề xã hội

một cách khách quan, chỉ rõ những hạn chế, tồn tại, điểm nghẽn, những trở lực nảy sinh trong phát triển kinh tế - xã hội, thực thi các nhiệm vụ thúc đẩy kinh tế xã hội nói chung, trong công tác quản lý nhà nước, hoạch định chính sách nói riêng. Bấy là, tạp chí đóng vai trò dự báo được nhắc đến như một tất yếu trong chức năng của các bài viết đăng tải trên tạp chí khoa học bên cạnh chức năng thông kê, hồi cố số liệu lịch sử, đánh giá thực tiễn dựa trên các số liệu thu thập được qua khảo sát,... thì từ đó, dự báo xu hướng, xác định vấn đề phát sinh là vai trò quan trọng của mỗi bài viết, mà mỗi tạp chí khoa học chính là bệ đỡ để những ý tưởng này đến được với độc giả. Và, cũng thông qua những hoạt động này vị thế, uy tín của Tạp chí khoa học ngày càng được tăng cao.

Cuối cùng, tạp chí khoa học còn đóng vai trò là cơ sở định vị vị trí khoa học của một trường đại học, với từng nội dung bài viết, số chuyên mục mang tính riêng biệt, chuyên ngành quan trọng, bổ ích, tin cậy về nhiều lĩnh vực góp phần để giảng viên, học viên, người lao động, độc giả của Tạp chí nghiên cứu, cập nhật và học tập phục vụ kịp thời cho việc nghiên cứu và giảng dạy của mình, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của Nhà trường..

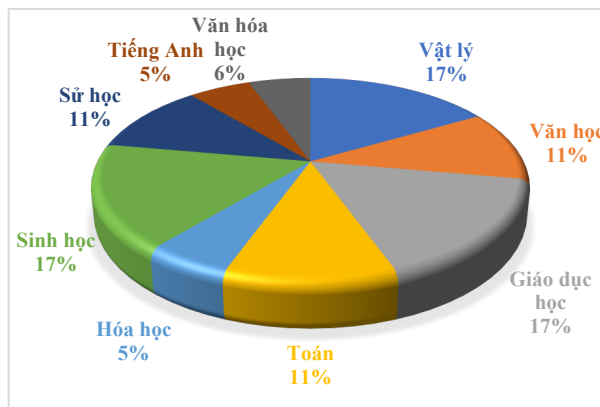
2.2. Thực trạng tổ chức và hoạt động Tạp chí Khoa học – Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Được thành lập từ năm 2015, Tạp chí Khoa học (TCKH) là cơ quan ngôn luận của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội, là diễn đàn khoa học của ngành và của bạn đọc quan tâm. Tạp chí có nhiệm vụ công bố các kết quả nghiên cứu mới của các tác giả là các nhà khoa học, cán bộ, giảng viên, sinh viên trong và ngoài trường, cán bộ nghiên cứu ngành khoa học xã hội, khoa học tự nhiên và những khoa học kế cận, những người làm công tác giáo dục, nghiên cứu, các nhà hoạch định chính sách, người làm khoa học và những người quan tâm đến khoa học. Các kết quả nghiên cứu được đăng tải trên Tạp chí thuộc các lĩnh vực Khoa học Tự nhiên, Công nghệ, Khoa học xã hội nhân văn và Giáo dục; phổ biến chính sách về giáo dục, khoa học và việc thực hiện chính sách của Đảng và Nhà nước; thông tin những vấn đề về khoa học, giáo dục ở trong nước và trên thế giới. TCKH được tổ chức và hoạt động theo Giấy phép hoạt động báo chí (số 571/GP-BTTTT, cấp phép ngày 26 tháng 10 năm 2015), Luật báo chí, các văn bản pháp quy khác về báo chí và Quy chế về tổ chức và hoạt động của các Tạp chí thuộc Ủy ban Nhân dân Thành phố Hà Nội. Mã số chuẩn quốc tế cho xuất bản phẩm nhiều kì của trường với Tạp chí Khoa học – Khoa học Tự nhiên và Công nghệ là ISSN 2354 – 1504, với Tạp chí Khoa học – Khoa học Xã hội và Giáo dục là ISSN 2354 – 1512, do Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia - Bộ Khoa học và Công nghệ cấp tại văn bản số 06/TTKHCN-ISSN ngày 01 tháng 3 năm 2016. Số đầu tiên xuất bản tháng 12/2015. Theo Giấy phép, Tạp chí xuất bản định kì 01 số/tháng; tuy nhiên do thực tế số lượng và chất lượng bài gửi, mỗi năm, dự kiến xuất bản từ 8 – 10 số, bao gồm cả số Khoa học Tự nhiên và Công nghệ; Khoa học Xã hội và Giáo dục. Trải qua 7 năm xây dựng và phát triển, Tạp chí Khoa học đã phát hành được 58 số¹ và cho đăng tải hơn 950 bài nghiên cứu phản ánh nhiều trọng tâm hoạt động khoa học của ngành Khoa học Xã hội nhân văn – Giáo dục và Khoa học Tự nhiên – Công nghệ của Việt Nam, sự phát triển của ngành và việc thực hiện chính sách khoa học, giáo dục của nước ta. Đặc biệt, Tạp chí Khoa học không mắc sai sót nào về tính Đảng, tính Khoa học.

¹ Theo dữ liệu thống kê bởi Tạp chí Khoa học – Trường Đại học Thủ đô Hà Nội tính đến T8/2022

2.2.1. Tổ chức và hoạt động Tạp chí Khoa học tại Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Về cơ cấu tổ chức, TCKH có Hội đồng biên tập gồm: 01 Tổng biên tập; 01 Phó Tổng biên tập; Hội đồng biên tập gồm 16 thành viên; 01 Thư ký tòa soạn kiêm biên tập viên tiếng Việt, 01 Biên tập viên tiếng Anh. Trong 16 thành viên thuộc Hội đồng biên tập, có 05 thành viên là cán bộ, giảng viên trong trường và 11 thành viên thuộc các đơn vị, tổ chức ngoài trường. Các thành viên đều là những chuyên gia có trình độ chuyên môn và có uy tín trong các lĩnh vực Khoa học tự nhiên và Khoa học xã hội.

Hình 3. Hội đồng biên tập TCKH phân theo chuyên ngành (Nguồn: TCKH – Trường ĐHTĐHN)

Cơ sở vật chất hiện nay của TCKH còn khá hạn chế, bao gồm: phòng làm việc, máy in, máy scan, tủ lưu trữ,... đây đang là trở lực rất lớn cho công tác tổ chức xuất bản của Tạp chí, đặc biệt là Tạp chí đang định hướng xuất bản trực tuyến (online). Về tài chính, TCKH hoạt động dựa trên ngân sách nhà nước, hoàn toàn không có nguồn kinh phí nào khác. Về vấn đề đạo đức, trách nhiệm, tinh thần, thái độ phục vụ tác giả, cộng tác viên, thẩm định, bạn đọc, tập thể cán bộ, Ban biên tập Tạp chí luôn phấn đấu nỗ lực sáng tạo, vượt khó hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị, nhiệm vụ được giao. Trong đó, mỗi cán bộ của Tạp chí đều ý thức cao về trách nhiệm, tinh thần phục vụ tác giả, bạn đọc cao, nhằm không ngừng nâng cao chất lượng Tạp chí cũng như chất lượng phục vụ của Tạp chí. Bên cạnh đó, Tạp chí cũng luôn thực hiện chủ trương tôn trọng, hợp tác, giúp đỡ tác giả trong quá trình hoàn thiện, chỉnh sửa các bài báo khoa học, trong việc đăng bài,... Về hoạt động xuất bản, TCKH được thực hiện dựa trên quy trình tổ chức biên tập, xuất bản được quy định trong Quy trình xuất bản Tạp chí Khoa học bao gồm 8 bước (xem hình 4). Cụ thể:

Bước 1: Tiếp nhận bài;

Bước 2: Kiểm tra thể lệ;

Bước 3: Xét duyệt sơ bộ;

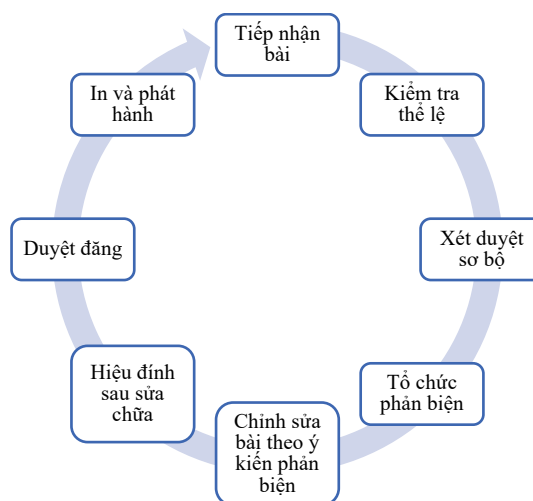
Bước 4: Tổ chức phản biện;

Bước 5: Chỉnh sửa bài theo ý kiến của phản biện;

Bước 6: Hiệu đính sau sửa chữa;

Bước 7: Duyệt đăng;

Bước 8: In và xuất bản trước khi ra mắt bạn đọc.

Hình 4. Quy trình xuất bản TCKH Trường ĐHTĐHN (Nguồn: TCKH – Trường ĐHTĐHN)

2.2.2. Thành tựu và khó khăn trong quá trình hoạt động của Tạp chí Khoa học – Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tạp chí Khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đã thực hiện tốt vai trò của mình trên khác công đoạn tổ chức xuất bản mà sản phẩm cuối cùng là các số Tạp chí đã được ấn hành rộng rãi trong 5 năm qua không có sai sót về tính Đảng, tính khoa học, đáp ứng tốt yêu cầu của việc biên tập, trị sự, xuất bản trong thời gian qua, đặc biệt đã tạo được vị thế nhất định của Tạp chí trong hệ thống Tạp chí Khoa học Việt Nam thông qua việc có 03 ngành được tính điểm tại Hội đồng Chức danh Giáo sư nhà nước. Hình thành được ấn phẩm khoa học có uy tín của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội. Hình thành rõ nét kênh quảng bá chất lượng nghiên cứu khoa học công nghệ của Nhà trường trong suốt 7 năm qua. Là nơi công bố bài viết khoa học cho giảng viên và nhà nghiên cứu ở đa dạng các lĩnh vực khoa học, là diễn đàn khoa học có uy tín của cán bộ giảng viên Trường Đại học Thủ đô Hà Nội, các nhà khoa học trong nước và thế giới. Đây là điểm mạnh đáng ghi nhận và cần tiếp tục phát huy thành tựu này trong bối cảnh thực tế mới, bối cảnh của tạp chí số, chuyển đổi số ở Việt Nam cũng như trên thế giới. Tuy vậy, xuyên suốt quá trình đó, TCKH cũng phải đối mặt với không ít khó khăn, thách thức trước sự đổi thay và phát triển nhanh chóng của kinh tế, văn hoá, giáo dục và xã hội cả trong và ngoài nước. Sau 5 năm hoạt động, đặc biệt dưới tác động mạnh mẽ của cuộc cách mạng khoa học công nghệ lần thứ 4 thì những hoạt động báo chí truyền thông cần kịp phải thay đổi, tự chuyển đổi nhằm cập nhật và đáp ứng được yêu cầu của tình hình mới, thể hiện trên các mặt như: công tác biên tập; quy mô hoạt động của Tạp chí; tổ chức quy trình phản biện; tài chính cho xuất bản Tạp chí; nhân lực làm Tạp chí,... trong đó, xu thế làm tạp chí trực tuyến là không thể thay đổi. Mô hình cũ sau 7 năm hoạt động có một số điểm hạn chế có thể thấy rõ như: số lượng nhân sự làm Tạp chí nhiều; phản biện rất mất thời gian; quy chuẩn bài Tạp chí được tác giả gửi đến ít tuân thủ thể lệ đã được công bố; chất lượng bài viết chưa cao; số lượng bài viết yếu;... những hạn chế này hiện đang là trở lực cho phát triển Tạp chí theo tình hình mới, do đó, cần thiết phải cải tổ, thay đổi căn bản để hướng Tạp chí Khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội theo chuẩn hệ thống Tạp chí quốc gia, quốc tế.

2.3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng Tạp chí khoa học trong bối cảnh mới

Căn cứ thực tế hoạt động của Tạp chí; hướng phát triển Tạp chí khoa học 2021-2025 định hướng 2030; và nội dung cần đổi mới Tạp chí khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội chúng tôi đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng Tạp chí khoa học trong bối cảnh mới như sau:

1/ Bổ sung, sửa đổi hành lang pháp lý của Tạp chí phù hợp với bối cảnh mới hiện nay, đảm bảo tốt công tác vận hành, tổ chức thực hiện Tạp chí Khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội. Cụ thể: Cần bổ sung, sửa đổi quyết định tổ chức hoạt động tạp chí khoa học mới thay thế cho Quyết định 712/QĐ-ĐHTĐHN ngày 17 tháng 12 năm 2015 của Hiệu trưởng Trường Đại học Thủ đô Hà Nội về việc ban hành Quy định về tổ chức quản lý, phản biện, in ấn, phát hành Tạp chí Khoa học – Trường Đại học Thủ đô Hà Nội, trong đó tập trung vào hướng xây dựng hành lang pháp lý nhằm tháo gỡ những khó khăn, bất cập đảm bảo hoạt động của Tạp chí trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay.

2/ Kiện toàn bộ máy lãnh đạo Tạp chí; kiện toàn Hội đồng biên tập Tạp chí; kiện toàn và

nâng cao chất lượng đội ngũ biên tập – trị sự tạp chí. Với Hội đồng biên tập, cần bổ sung, thay thế các nhà khoa học, các chuyên gia ở trong nước và nước ngoài một cách phù hợp để hoạt động hiệu quả đáp ứng yêu cầu biên tập, phản biện nhằm nâng cao chất lượng khoa học của Tạp chí. Ít nhất 30% thành viên hội đồng biên tập là học giả nước ngoài hoặc ngoài trường đó là các nhà khoa học đầu ngành, nhiệt huyết vì mục đích xây dựng tạp chí; mời gọi và khuyến khích các nhà KH trẻ có nhiều công bố quốc tế, có kinh nghiệm phản biện tham gia vào ban biên tập. Hội đồng biên tập phải tuân thủ nghiêm ngặt quy trình phản biện kín hai chiều (*double-blind peer-review*) hay bình duyệt ẩn danh (*Single-blind peer-review*) theo tiêu chuẩn quốc tế. Ban biên tập cần phải xử lý linh hoạt vì đặc thù các bài khác nhau, nên phải chọn lựa phản biện đúng chuyên môn. Các vấn đề khác như quy định thời gian từ khi nộp bài đến khi xuất bản online, thời gian hoàn thành phản biện, minh bạch các quy trình và quá trình nhận, phản biện, xuất bản... có vai trò rất quan trọng. Đối với đội ngũ cán bộ biên tập – trị sự cần kíp đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ, lý luận chính trị, ngoại ngữ,... chú trọng tới phát triển năng lực tin học nhằm tạo ra được một tập thể, bộ phận mạnh, chuyên nghiệp đáp ứng yêu cầu biên tập, đọc, duyệt, phản biện, xuất bản trong môi trường mới – môi trường số trong hiện tại và tương lai.

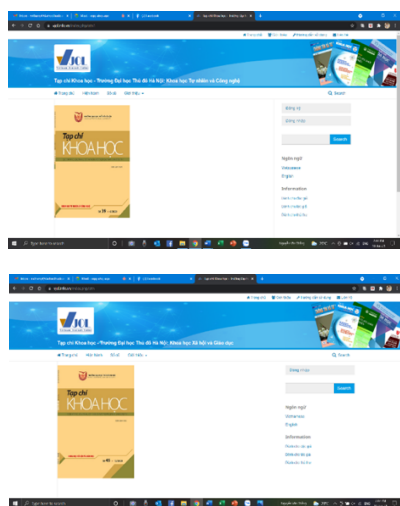
3/ Đổi mới mô hình hoạt động của tạp chí khoa học Trường Đại học thủ đô từ mô hình hoạt động Biên tập - Trị sự sang mô hình Thư ký tòa soạn đáp ứng yêu cầu về tinh, gọn bộ máy hoạt động Tạp chí, phù hợp với chủ trương đề án sắp xếp, phát triển và quản lý báo chí thành phố Hà Nội như đã trình bày phần trên. Theo đó, Thư ký tòa soạn sẽ là người tiếp nhận bài viết đầu vào, góp ý thể lệ, chuyển tác giả hoàn thiện, chuyển cấp quản lý đánh giá, chuyển phản biện, thu bài phản biện, chuyển tác giả,... trên môi trường trực tuyến với sự hỗ trợ tuyệt đối lớn ở hệ thống mã nguồn mở (*OJS- Open Journal System*). Qua đó tiết kiệm thời gian, công sức, chi phí và nhất là vị trí việc làm của nhân sự làm tạp chí.

4/ Xuấn bản trực tuyến (*eprint*) hiện nay là xu thế tất yếu của ngành xuất bản báo, tạp chí ở Việt Nam và trên thế giới,... nó là bước phát triển tiếp sau không thể đảo ngược của thời đại, phù hợp với hoạt động chuyển đổi số trên mọi lĩnh vực mà chúng ta đang thực hiện. Đồng thời, nó là đầu vào cho các hoạt động khác của tạp chí như xếp hạng tạp chí trong hệ thống thang, bậc tạp chí quốc gia, khu vực và thế giới. Xây dựng và hoàn thiện hệ thống gửi bài trực tuyến; công khai đầy đủ các dữ liệu trên trang web. Cải thiện thường xuyên giao diện, tăng thêm mức tiện dụng cho tác giả, ban biên tập, người phản biện, giúp liên lạc trực tuyến giữa các phản biện và biên tập viên để hoàn thiện quy trình xét duyệt một bài báo trong thời gian sớm nhất. Các tạp chí xây dựng được hệ thống trang web với cơ sở dữ liệu mở sẽ vừa nâng cao tính chuyên nghiệp, tính minh bạch, đồng thời dẫn dắt và làm thay đổi nhận thức của cộng đồng tác giả. Mỗi bài báo được công bố đảm bảo chất lượng, minh bạch, kết hợp với tính chuyên nghiệp, hiện đại, tính dễ dàng tiếp cận của hệ thống vận hành ở tạp chí, từ bước tiếp nhận bản thảo đến công bố, sẽ làm cho tạp chí đạt được chất lượng cao; và đó cũng là mặt bằng quốc tế hiện nay. Trên thực tế, Tạp chí khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đã từng bước thực hiện chuyển đổi cách thức xuất bản truyền thống sang hình thức xuất bản trực tuyến (*online*) thông qua việc:

i/ Đã đưa Tạp chí Khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội lên hệ thống Tạp chí Khoa học Việt Nam Trực tuyến (*Vietnam Journals Online -VJOL*) của Cục Thông tin Khoa học

và Công nghệ Quốc gia – Bộ Thông tin và Truyền thông (xem hình 5). Tới nay, hệ thống Tạp chí Khoa học Việt Nam Trực tuyến đã ghi nhận gần 130 tạp chí trong nước đến từ các Viện nghiên cứu, Trường Đại học, Hiệp hội nghề nghiệp,... trong nước đăng tải, công bố.

ii/ Tạp chí Khoa học đã chủ động xây dựng website riêng của mình trên hệ thống mã nguồn mở OJS nhằm thực hiện lộ trình xuất bản trực tuyến của mình đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số của Nhà trường và Chính phủ Việt Nam (xem hình 8). Tuy đây không phải là sản phẩm mà đề tài đã đăng ký, song chúng tôi cho rằng việc thiết lập trang điện tử (website) riêng là vô cùng cần thiết và cấp bách đối với việc nâng cao chất lượng tạp chí khoa học và xem đây là giải pháp then chốt, căn bản để tháo gỡ việc chuyển đổi mô hình xuất bản của Tạp chí Khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội trong bối cảnh mới hiện nay.

Hình 5. TCKH – Trường ĐHTĐHN trên hệ thống Tạp chí Khoa học Việt Nam Trực tuyến ((Nguồn: <https://vjol.info.vn>)

Hình 6. Giao diện trang thông tin điện tử (website) Tạp chí Khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội (Nguồn: <https://ojs.otn.edu.vn>)

5/ Xin mã định danh tài liệu số, viết tắt là DOI (*Digital Object Identifier*). Mã định danh được xác định là một số chứng minh vĩnh cửu (*permalink*) cho một tập tin trên internet, mỗi mã DOI gắn với một tập tin duy nhất. Hệ thống DOI là một quy trình đổi hướng các trang mạng nhờ sự quản lý tập trung nên nếu địa chỉ mạng của tập tin thay đổi, người truy cập bằng DOI vẫn được đổi hướng tự động đến địa chỉ mới. Với đặc điểm ưu việt này, DOI đã và đang được áp dụng rộng rãi trên toàn thế giới để nhận diện các bài báo, báo cáo nghiên cứu, sách, các chương của sách, kỷ yếu hội thảo, luận án, luận văn, working papers và các tài liệu khoa học khác. Các công trình nghiên cứu có chỉ số DOI sẽ cho phép người dùng tìm kiếm, trích dẫn, kết nối và đánh giá các công trình nghiên cứu. Nó giúp cho việc tìm kiếm các dữ liệu, ấn phẩm nhanh chóng hơn. DOI trở thành một chuẩn mực của hoạt động tạp chí khoa học trên thế giới hiện nay. Do đó, hầu hết các tạp chí quốc tế và nhiều tạp chí trong nước đã và đang đăng ký để có được chỉ số DOI¹².

¹² Tạp chí Kinh tế và Phát triển (2019), Thông báo việc triển khai mã định danh tài liệu số DOI, trên trang <https://ktpt.neu.edu.vn>, truy cập ngày 20 tháng 5 năm 2021.

6/ Từng bước áp dụng hệ thống tra cứu theo mô hình của Scopus hoặc Google Scholar trên trang web của tạp chí. Xem xét gia nhập hệ thống chỉ số trích dẫn Việt Nam (VCI) (<https://www.vietnamcitationindex.com>). VCI đã cơ bản hoàn thiện và sẵn sàng cập nhật cơ sở dữ liệu của các tạp chí. VCI sẽ đáp ứng tiêu chí đánh giá chất lượng của mỗi tạp chí khoa học Việt Nam như chỉ số ảnh hưởng VCI (*VCI-impact factor*), số lần trích dẫn,... Đây là cơ sở để các tạp chí tiếp đó gia nhập hệ thống ACI (*ASEAN Citation Index*) và hướng tới hội nhập hệ thống SCIE/Scopus. Cung cấp và kết nối dữ liệu của tạp chí với hệ thống dữ liệu chung của VCI. Đồng hành cùng VCI (*Vietnam Citation Index*) cần có VHI (*Vietnam H-Index*), vì chất lượng của mỗi tạp chí có sự đóng góp rất lớn từ cộng đồng tác giả. VHI được xây dựng sẽ cùng với VCI làm thành hệ thống minh chứng giúp nâng cao sự minh bạch của các tạp chí và của chính các nhà KH. Cộng đồng khoa học nói riêng, xã hội nói chung có thể thông qua hệ thống cơ sở dữ liệu và các minh chứng này để giám sát, đánh giá các tạp chí, các bài báo, các tác giả, các trường đại học, viện nghiên cứu.

7/ Tăng cường mời các nhà khoa học đầu ngành viết bài tổng quan (*invited reviews*), vì bài tổng quan thường được trích dẫn nhiều. Tổ chức các hội nghị/hội thảo khoa học quốc tế tại trường với chủ đề gắn với ngành/lĩnh vực định tăng chỉ số, trong đó có các nhà khoa học đầu ngành viết bài (*key notes*), qua đó lựa chọn các bài có chất lượng cao để đăng tải trên tạp chí. Và, củng cố, xây dựng và phát triển đội ngũ cộng tác viên của Tạp chí để huy động và phát triển nguồn bài phong phú, đa dạng, đạt chất lượng cao.

8/ Ứng dụng các phần mềm kiểm tra “đạo văn”; phần mềm quản lý tài liệu tham khảo (EndNote, Mendeley, Turnitin,...) để kiểm tra “đạo văn” ở các bài viết gửi đăng để đảm bảo tính minh bạch và đạo đức khoa học. Thực tế hiện nay, tình trạng sao chép không trích dẫn, khai thác thông tin trên môi trường mở,... diễn ra rất phổ biến, tuy nhiên, việc trích xuất nguồn gốc tài liệu, nội dung đang chưa được nhiều tác giả chú trọng. Do đó, dẫn tới tình trạng sao chép tràn lan, vi phạm tác quyền tác giả và điều đó có thể làm ảnh hưởng xấu tới vị thế của cơ quan báo chí, xuất bản. Như vậy, Tạp chí khoa học cần thiết phải áp dụng phần mềm kiểm tra sao chép để giảm thiểu tác động tiêu cực của tình trạng này.

9/ Trao đổi tạp chí với các đối tác của Tòa soạn và chuyển cho Thư viện ấn phẩm được trao đổi để sử dụng chung. Hiện nay Tạp chí đang thực hiện việc này song ấn phẩm của Tạp chí còn chưa được phổ rộng tới các trường đại học, viện nghiên cứu, cơ quan khác, như vậy, mức độ phổ biến của tạp chí là chưa nhiều, chưa rộng. Để có được nguồn bài phong phú, chất lượng cao thì hoạt động phổ biến của tạp chí cần được mở rộng qua đó thu hút được các nhà khoa học viết và gửi bài cho Tạp chí.

10/ Tổ chức Hội nghị cộng tác viên, các cuộc họp của Hội đồng biên tập và Ban biên tập thường kì. Với Hội nghị cộng tác viên cần được tổ chức thường niên, đây là dịp để các học giả gặp gỡ chia sẻ và trao đổi những vấn đề khoa học mới, những tồn tại, hạn chế của tạp chí, qua đó, chúng ta có được những ý kiến sâu rộng để tiếp tục củng cố, phát triển tạp chí. Với Hội đồng biên tập, cần họp ít nhất 2 lần/năm, đồng thời, các nhà khoa học thuộc các lĩnh vực khác nhau cần liên tục phản biện bài cho Tạp chí khoa học, qua đây, góp phần lớn nâng cao chất lượng bài viết đăng tải trên tạp chí khoa học Đại học Thủ đô Hà Nội. Với Ban biên tập, cần kịp phản luận học tập, bổ sung kiến thức, công nghệ mới áp dụng trực tiếp trong các khâu biên tập nội dung, kỹ thuật, hiện đính,... của Tạp chí.

11/ Thực hiện chi tiêu tài chính được cấp cho Tạp chí theo qui định và định mức được phê duyệt. Bên cạnh đó, Nhà trường cần thiết cho phép Tạp chí Khoa học đa dạng nguồn thu thông qua việc tiếp nhận nguồn kinh phí hỗ trợ xuất bản của các tổ chức, cá nhân có nhu cầu ủng hộ Tạp chí, đồng thời, có định mức chi tiêu rõ ràng, minh bạch các khoản hỗ trợ này. Thông qua đó sẽ nâng cao được chất lượng khoa học của bài viết, vai trò, vị thế của Tạp chí Khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội ngày càng được củng cố và phát triển.

3. KẾT LUẬN

Trên cơ sở thực trạng tổ chức, hoạt động và thành tựu của Tạp chí khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội trong 7 năm qua, nghiên cứu đã đánh giá điểm mạnh, điểm hạn chế của Tạp chí, xem xét định hướng phát triển của Tạp chí dựa trên thành quả đã hoạt động, kinh nghiệm thay đổi của các Tạp chí khác, từ đó xem xét những nội dung cần thay đổi, cách thức thay đổi để từng bước nâng cao chất lượng Tạp chí khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội. Từ lịch sử vấn đề, quan điểm lí luận, phân tích thực trạng của vấn đề mà đề tài quan tâm, chúng tôi đưa ra 11 biện pháp nhằm thay đổi, cập nhật, nâng cao chất lượng xuất bản Tạp chí khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội trong bối cảnh chuyển đổi Tạp chí số hiện nay. Nghiên cứu nâng cao chất lượng Tạp chí khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội trong tình hình hiện nay là việc làm cấp thiết nhằm đưa Tạp chí Khoa học từng bước khẳng định vị trí của mình trong hệ thống Tạp chí quốc gia Việt Nam, nhất là trong bối cảnh chuyển đổi số, Tạp chí số như hiện nay. Thay đổi này cần sự vào cuộc một cách nghiêm túc, trách nhiệm và có hiệu quả của Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường, đơn vị thực thi trực tiếp và các bộ phận khác trong trường có liên quan, đặc biệt là nhận thức đúng đắn của tác giả gửi bài đến Tạp chí. Như vậy, công tác nâng cao chất lượng của Tạp chí Khoa học Trường Đại học Thủ đô Hà Nội mới thành công và từng bước nâng cao vai trò, vị thế của Tạp chí nói riêng và Trường Đại học Thủ đô Hà Nội nói chung.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. A.J.Meadows (1998), *Communicating Research*, Academic Press, ISBN: 0-12-487415-0, California, Hoa Kỳ.
2. American psychological association (2017), “What are scientific journals?”, trên trang <http://www.apa.org>, đăng tháng 9 năm 2017, truy nhập ngày 5 tháng 6 năm 2021.
3. Chris Mack (2015), “350 Years of Scientific Journals”, *Journal of Micro/Nanolithography, MEMS, and MOEMS*, Số 14(1), DOI: 10.1117/1.JMM.14.1.010101.
4. Cục Thông tin KH&CN quốc gia (2021), *Hội thảo “Chuyển đổi số tạp chí khoa học Việt Nam”*, trên trang <http://www.most.gov.vn>, đăng ngày 20 tháng 4 năm 2021, truy nhập ngày 5 tháng 6 năm 2021.
5. David Banks (2018), “Thoughts on Publishing the Research Article over the Centuries”, Số đặc biệt “Writing and Publishing Scientific Research Papers in English”, *Publications*, DOI: 10.3390/publications6010010, Thụy Sĩ.
6. Magdalena Kachniewska (2019), “Scientific communication in the world of digital technologies: Conditions and perspectives regarding the development of scientific journals”, *Folia Turistica*, Số 50(1), DOI: 10.5604/01.3001.0013.4510, Ba Lan.

7. Nguyễn Hữu Đức (2021), “Vcgate công bố chỉ số ảnh hưởng của các Tạp chí Khoa học Việt Nam”, trên trang <http://vnu.edu.vn>, đăng ngày 18 tháng 5 năm 2021, truy nhập ngày 5 tháng 6 năm 2021.
8. Quốc hội (2016), *Luật Báo chí*, Hà Nội.
9. Trần Văn Nhung, Bùi Mạnh Nhị, Nguyễn Đức Huy (2019), “Nâng cao chất lượng tạp chí khoa học của Việt Nam trước yêu cầu hội nhập quốc tế”, trên trang <http://hdgsnn.gov.vn>, đăng ngày 11 tháng 3 năm 2019, truy nhập ngày 5 tháng 6 năm 2021.

SOME SUGGESTIONS TO ENHANCE THE QUALITY OF SCIENTIFIC JOURNALS IN VIETNAM: AN EXPERIENCE FROM SCIENTIFIC JOURNAL OF HANOI METROPOLITAN UNIVERSITY

Abstract: *For years, scientific journals have played an important role in attracting, maintaining and encouraging research activities around the world. In Vietnam, many domestic journals today have also made a lot of changes to overcome difficulties, improve the content, renew the format, build a professional team, approach online publishing, and broaden the relationship with partners, etc. They are, in fact, also the goal of the Scientific Journal of Hanoi Metropolitan University in the period from 2020 to 2025. This article presents an overview of the history and the development of scientific journals in general, at the same time compares the policy and the operation of our journal with most popular scientific journals in Vietnam in order to analyse its pros and cons. Based on the results, we propose some suggestions to enhance the quality of the Scientific Journal of Hanoi Metropolitan University so that it can be suitable for common standards of both domestic journals and international journals.*

Keywords: *Scientific journal, publication, researching, Hanoi Metropolitan University.*